

TOERISME

PASTORIE Voorstel van B en W

Beek leent uitspanning 90.000 euro

door Jos van den Camp

BEEK - De Oude Pastorie tussen Neerbeek en Beek kan de komende drie jaar een lening van in totaal 90.000 euro tegemoetzien. Daarmee kan de nieuwe toeristische-recreatieve uitspanning aanloopverliezen opvangen.

De college van B en W in een voorstel dat de gemeenteraad nog moet goedkeuren. Voor een gezonde bedrijfsvoering zijn 16.500 bezoekers noodzakelijk die dan gemiddeld 11 euro per persoon besteden, zo blijkt uit een business-case die de raadsleden is voorgehouden. Dat wordt in politiek Beek gezien als 'een forse taakstelling'.

Het geleende bedrag kan naar verwachting in de zeven daaropvolgende jaren worden terugverdiend. „Alleen als de exploitatie niet zo verloopt als nu verwacht is dat niet mogelijk. Maar een kostendekkende exploitatie is absoluut reëel. Kijk maar naar omliggende locaties zoals Terborg en Biesenhof.”

De Oude Pastorie wordt momenteel gerestaureerd en verfraaid en ontbrekende delen van het eeuwenoude bouwsel worden aangebouwd. De Oude Pastorie moet ko-

mende zomer open voor het publiek. De locatie aan de rand van Sportlandgoed De Haamen wordt door de Stichting Limburgs Landschap omschreven als een ontmoetingsruimte voor wandelaars en fietsers. In het centrale deel van het gebouw wordt de horecafunctie verweven met informatie en educatie.

Het college van Beek vindt inmiddels dat de exploitatie van de Oude Pastorie moet worden uitgevoerd door de Stichting De Haamen die ook het nabijgelegen sportlandgoed exploiteert. „Bij een commerciële partij zou louter winstoogmerk vooropstaan.”

Zo'n stichting kan ook beter zorgdragen voor de uitvoering van algemene taken. Zo moeten er cultuurhistorische activiteiten kunnen plaatsvinden. De brede school van Neerbeek zou het voor educatieve projecten kunnen gebruiken. De exploitierende stichting zou ook een ontsluiting kunnen realiseren met het achterliggende Vrouwenbos, zodat het bezoekerscentrum een start- en stopplaats wordt voor wandelaars en fietsers. „En via De Haamen kunnen mensen met een Wmo-begeleiding ingezet voor de bediening, het bereiden van gerechten en het bakken van vlaaien.”

Resten dateren uit de 18e eeuw

De Oude 'Pastoorij', toen nog omschreven als een Vroenhof, was in de dertiende eeuw de centrumboerderij van een landbouwdomein, destijds eigendom van de Heerlijkheid van Valkenburg. In 1293 werd het domein geschonken aan de Duitse Orde, de geestelijke ridderorde die tijdens de kruistochten aan het einde van de twaalfde eeuw ontstond. Vanuit deze Vroenhof werden de latere pastoors van Beek uitge-

zonden. In 1841 kwam de Vroenhof, toen Pastorie genoemd, in bezit van de parochie van Beek. De oudste resten van het rijksmonument dateren van 1781. Op kaarten uit de 19e eeuw is de gracht te zien die ook weer in ere wordt hersteld. In het landschap achterom wordt een Kneipp-bad aangelegd. Waden in zo'n bad zou volgens de Beierse priester-natuurgeneeskundige een heilzame werking hebben.

Oude Pastorie Beek in ere hersteld

Het was jarenlang een armoedige bouwval. Maar wel eentje met een bijzondere historische betekenis die terug gaat tot de tijd van de Kruistochten. En daarom wordt de Oude Pastorie tussen Beek en Neerbeek momenteel in ere hersteld. Het gebouw wordt een start- en eindpunt voor wandelaars en fietsers.

De achterzijde van de herbouwde Oude Pastorie heeft straks een overkapt

terras met uitzicht op het glooiende landschap, de gracht en het Kneipp-bad.

foto's Wendy Vluggen

door Jos van den Camp

Houten spanten waar je u tegen zegt, een bakkersoven gestapeld uit eeuwenoude baksteen en muurdelen die opgetrokken worden uit origineel stroleem zoals we dat kennen uit de Limburgse vakwerkbouw. Een bouwfirmant is al maanden druk bezig met de herbouw van de historische waardevolle en eeuwenoude Vroenhof/Oude Pastorie tussen Beek en Neerbeek. Dat wil zeggen: het oude bouwvallige rechterdeel is gerestaureerd en ter linkerzijde daarvan is het bouwwerk nagebouwd op oude fundamenten en aan de hand van tekeningen die gevonden zijn uit middeleeuwse tijden. Min of meer nagebouwd althans, want een hedendaags terras met uitzicht op een glooiend landschap zit ook in de uitvoeringsplannen. Deze Vroenhof (of Heerenhof), van waaruit ook de omringende landbouwgronden werden geëxploiteerd, kwam in 1293 door een

schenking in handen van de Duitse Orde, de militaire ridderorde die kruistochten hield naar Palestina en het Heilige Land probeerde te bevrijden van de islamitische overheersers. De pastoor van Beek werd in latere tijden altijd aangeleverd vanuit dit voormalig bestuurscentrum van de Duitse Orde. Vandaar de naam Oude Pastorie, zoals het gebouw nu in de volksmond wordt genoemd. Het gebouw krijgt vanaf komende zomer een nieuwe functie. Het wordt een 'ontvangstruimte' van de stichting Limburgs Landschap. „Wie er een wandel- of fiets-tocht in de omgeving wil maken, kan er starten. En wie daarmee klaar is, kan er verpozen”, zegt Edmond Staal van de Stichting Limburgs Landschap. Op tafelbladen en muurschilderingen, via lampenkappen en op allerlei andere manieren wordt in de centrale ontvangstruimte informatie verstrekt over de omgeving. En in de Pastoorskamer wordt de link duidelijk met de Duitse Orde die dit gebouw lang in bezit heeft gehad. Er is een bak-

Het rechter deel van de Oude Pastorie

is origineel. Alles links daarvan is aangebouwd.

De bakkersoven in het originele deel in aanbouw.

De Oude Pastorie/Vroenhof kende de laatste decennia een groot verval.

Oude spanten zijn opnieuw aangebracht, ook in het nieuwbouwgedeelte.

De oorspronkelijke bebouwing is gerestaureerd.

oven gerestaureerd. „We willen er bewust geen belerende tentoonstellingsruimte van maken. Het moet een plek worden waar je graag verpoost. In die zin is de horeca in het centrale deel alleen ondersteunend. We hebben hier niet als doel om geld te verdienen. We willen zorgen dat het complex in stand gehouden kan worden.” Ransom wordt de oude gracht hersteld en naast de Oude Pastorie komt een Lusthof 2.0 waar Limburgs Landschap een hoogstamboomgaard, hagen en gras aanlegt. Gemeente en Limburgs Landschap hopen dat groepen inwoners de percelen uiteindelijk gaan gebruiken als moestuin. Er komt ook een winkel in streekproducten. En dan hoopt men op een goede samenwerking met Sportlandgoed De Haamen. Net als daar wil ook de Oude Pastorie graag profiteren van de diensten van 'mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt'. „Voor het hakken van het hout voor de bakoven, voor het maken van het deeg van het brood, voor het bouwen van een bijenhotel.”

Krant niet bezorgd? www.limburger.nl/bezorging
Abonnee worden? Bel: 088-7766550 (lokaal tarief)
Advertentie opgeven? Bel: 046-4117230

COLOFON SITTARD-GELEEN

Chef redactie Zuid-Limburg: Michiel Goertzen 046-4116714	Veiligheid: Stefan Gillissen 046-4116478
Plaatsvervangend chef: Rob Sporken 046-4116632	Gezondheid: Annelies Hendriks 046-4116314
Redactie Sittard-Geleen	Onderwijs: Josette Mulders 046-4116724
Teamleider	Cultuur: Wiel Beijer 046-4116362
Beek: Jos van den Camp 046-4116711	Algemeen: Ivar Hoekstra 046-4116332 Vikkie Bartholomeus 046-4116436
Schinnen: Emil Visser 046-4116041	
Sittard-Geleen: Erwin Schmidt 046-4116717 Hanneke Drohm 046-4116635	
Stein: Eric van Dorst 046-4116671	
Susteren: Hanneke Drohm 046-4116635	

redactiesittard@mgl.nl